

[Thorvil Kristensen.]

for det første, fordi vurderingerne er så usikre; det har den foregående ordfører imidlertid talt udførligt om, så det behøver jeg ikke at gå nærmere ind på. Jeg skal blot nævne, at man for en landejendom, der sælges, i og for sig har yderst svært ved at sige, hvad der er grundværdi, og hvad der er bygningsværdi. Hvis et stykke jord sælges løsrevet, kan man heller ikke altid dømme ud fra dette, for hvad det kan sælges til, afhænger af, om der er en nabo, som har brug for denne jord, hvis bygninger passer til den o. s. v., eller om dette ikke er tilfældet.

Men der er to andre grunde end selve dette med vurderingens usikkerhed, som jeg vil fremhæve. For det første, at det, man beskatter ved en grundstigningsskyld, i mange tilfælde er forventede kommende indtægter og forventede kommende værdier. Man beskatter i mange tilfælde jorder, som i øjeblikket afkaster et beskedent udbytte, i forventning om, at byernes vækst eller andre faktorer i samfundsudviklingen vil bevirke, at disse jorder om kortere eller længere tid vil kunne overgå til betydelig mere rentabel udnyttelse. Der er i selve dette at beskatte nogle forventede værdier og indtægter noget, der maner til forsigtighed. På den ene side ved man ikke altid, i hvilken udstrækning og på hvilket tidspunkt disse forventninger kan blive opfyldt. På den anden side pålægger man den nuværende ejer byrder, som ikke står i rimeligt forhold til de indtægter, han har af jorderne i øjeblikket. Man kan så sige, at dette skal tvinge ham til at sælge dem, så at de kan overgå til en anden benyttelse, men man kan ikke komme bort fra, at man undertiden tvinger en ejer til at sælge disse jorder på et tidligere tidspunkt end det, der samfundsmæssigt ville være rigtigt. Det er en af grundene til, at man her bør være varsom. Det drejer sig naturligvis om de jorder omkring de store byer, hvor de forventede værdier stiger hastigt på grund af byernes vækst. Der kan man sætte ejerne af de pågældende jorder i en vanskelig situation, f. eks. hvis en mand får pålignet grundstigningsskyld, fordi ejendomme i hans nærhed er blevet solgt til højere værdier, hvilket peger i retning af værdistigning. Han har jo ikke af den grund foreløbig fået større indtægt.

Men der er en anden grund til, at man skal være varsom. Det er den, at det i praksis er meget vanskeligt at skelne mellem samfundsskabte og arbejdsskabte værdier. Vi har set eksempler på allerede under den nuværende grundstigningsskyldlov, at almindelig landbrugsjord temmelig langt borte fra de store byer har fået pålignet grundstigningsskyld, i visse tilfælde bl. a. på grund af, at jorden er kommet i bedre kultur, og der er ikke altid ved grundforbedringsfradrag taget fornødent hensyn hertil. Det er altså også et usikkerhedsmoment, som gør sig gældende.

Jeg synes også, man kan spore en voksende forståelse af disse ting. Det kunne man allerede i grundskyldskommissionens betænkning, hvori der ikke mindst af det radikale venstres talsmænd blev fremsat udtalelser, som bar præg af en betydelig forsigtighed. Vi mærkede i høj grad det samme i den interessante grundskyldsdebat, vi havde for en halv snes dage siden, da socialdemokratiet på Frederiksberg havde sammenkaldt til et møde, hvorfra talerne blev rundkastet i radioen. Men den samme voksende forståelse, eller skal jeg sige voksende forsigtighed, præger jo også det lovforslag, vi behandler i dag, og det på en meget interessant måde.

Når man ser på det lovforslag, den socialdemokratiske regering fremsatte i disse dage for to år siden, så er det interessant at bemærke, at det var mere vidtgående end det lovforslag, vi behandler i dag. I det socialdemokratiske lovforslag af 1956 havde man nemlig fjernet begge de to såkaldte grundbeløbstillæg, både konjunkturtillægget og fejlvurderingstillægget. Disse to tillæg til det såkaldte grundbeløb har jo den virkning, at de formindsker den grundstigningsskyld, der skal betales, fordi man i den konstaterede grundstigning dels trækker et beløb fra på grund af den almindelige konjunktur- eller prisstigning, dels et beløb på grund af usikkerheden ved vurderingen. Nu er imidlertid konjunkturtillægget sat ind igen, og det er fejltillægget i realiteten også, omend i reduceret skikkelse. Jeg indrømmer, at det ikke hedder fejlsvurderingstillæg, men det ligner fejltillægget næsten til forveksling, for så vidt angår jorder, hvis grundbeløb er under 1 kr. pr. km², undskyld pr. m², idet man nemlig har indført et 10 pct.s tillæg til